

Музика Діана Ігорівна, студентка 3 курсу
Фігурка Марія Василівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту,

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Деревообробна промисловість вважається однією з традиційних галузей вітчизняної економіки. Роль та значимість ринку деревини і виробів з неї для розвитку національного господарства України визначається широким використанням цієї групи товарів у будівництві, промисловості, транспорті, в сільському і комунальному господарстві. В Україні виробляється понад 300 найменувань товарної продукції, яка постачається на внутрішній і зовнішній ринки. Водночас, незважаючи на високий ресурсний потенціал, підприємства галузі працюють в умовах сировинного дефіциту на внутрішньому ринку.

Дослідження проблем розвитку підприємств деревообробної промисловості є предметом наукових інтересів багатьох вчених. Зокрема, свій вклад у вирішення даної проблематики внесли: О.М. Паламарчук, С.Г. Суворова та М.П. Саганюк, М.В. Римар та Н.П. Яворська. Незважаючи на велику кількість праць і значні досягнення, проблематика функціонування деревообробних підприємств в умовах дефіцитності сировини залишається актуальною й нині.

Україна посідає восьме місце в Європі (без Росії) за загальною площею земель лісогосподарського призначення та лісів на інших категоріях земель (10,8 млн. га) та загальним запасом деревини в лісах (1,8 млрд. куб. м). Україна все ж є лісодефіцитною державою і має один з найнижчих показників лісистості – близько 15,7%, що вдвічі нижче, ніж в середньому в світі і майже втричі нижче, ніж в Європі. Варто відзначити, що ліси в Україні виконують насамперед екологічні функції і мають обмежене експлуатаційне значення[3].

Деревообробна промисловість є однією з небагатьох галузей економіки, яка демонструє поступове зростання, незважаючи на всі складнощі функціонування, і відіграє важливу роль в розвитку економіки України.

Загрозливі чинники зовнішнього середовища, такі як: втрата традиційних ринків збуту; розрив коопераційних зв'язків та економічні санкції Росії; руйнація виробничого потенціалу на сході України через проведення воєнних дій не спричинили сильного руйнівного впливу на деревообробну промисловість, яка демонструє поступове зростання обсягів реалізованої продукції з 7,4 млрд. грн. у 2010 р. до 18,5 млрд. грн. у 2015 р. [4]. На сьогодні провідними переробниками деревини та виготовлення виробів з неї є: ТОВ «Кроно-Україна», ТОВ «Кроноспан УА», ПрАТ «Коростенський завод МДФ», ТОВ «Свиспан Лімітед».

Водночас, ситуація в галузі не така вже й оптимістична, адже експорт необробленої сировини, який тривалий час забезпечував прийнятний рівень капіталізації лісогосподарського бізнесу, фактично призвів до виведення додаткової вартості за межі країни, що зробило неможливим забезпечувати в повному обсязі відновлення та охорону лісоресурсного потенціалу, а також модернізацію лісогосподарської інфраструктури. Так, за даними Держстату України у 2013 р. українські деревообробники експортували товарів (група 44 згідно з УКТ ЗЕД – «Деревина та вироби з деревини») на суму 1130,7 млн. дол. США, що на 2,2 % більше, ніж у 2015 р. У загальному обсязі вітчизняного експорту частка деревини і виробів з деревини становить 3,1 %. Із зростанням експорту зростали й обсяги імпорту. Загальна

вартість імпортованої українськими підприємствами у 2016 р. деревини і виробів із деревини становить 187,4 млн. дол. США, що становить 16,6 % експорту даної продукції і свідчить про експортоорієнтованість даної галузі. У 2016 р. у порівнянні з 2015 р. обсяг імпорту збільшився на 34,2 %, а частка цієї категорії товарів у загальній структурі імпорту у 2016 р. становила 0,5%.

Прийняття законодавчого акту, який передбачає введення мораторію на експорт необробленої деревини та на збільшення пропозиції необробленої деревини на вітчизняному ринку, поки не принесло бажаних результатів, оскільки спочатку ввели заборону на вивезення листяних порід, а хвойні породи дозволили вивозити до 1 січня 2017 року, тобто належний контроль за вивозом хвойних порід не здійснювався, що і призвело до максимального збільшення вивозу за кордон лісопродукції з низькою доданою вартістю.

Отже, можна зробити висновок про те, що деревообробна промисловість, незважаючи на певне зростання, потерпає від сировинного «голоду» на внутрішньому ринку, адже всупереч введеного мораторію на вивіз необробленої сировини, лісозаготівельники і надалі знаходять спосіб її. Одним з шляхів вирішення даної проблематики є забезпечення жорсткого контролю за дотриманням мораторію, що вбереже ліси України. Також є доцільним інтенсифікація державного й муніципального сприяння розвитку вітчизняних деревообробних підприємств через створення можливостей пільгового кредитування, залучення дешевого позичкового капіталу, податкові канікули для підприємств деревообробної галузі з метою створення умов для успішного розвитку деревообробної галузі всередині країни. Це сприятиме природному зменшенню експорту деревини й задоволенню внутрішнього попиту в ній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Паламарчук О.М. *Особливості конкурентоспроможності деревообробних підприємств на регіональному ринку. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evu/2010_14/Palamarchuk.pdf*
2. Римар М.В. *Аналіз інноваційного розвитку деревообробних підприємств Львівської області / М.В. Римар, Н.П. Яворська // Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – Вип. 9(35). Ч. 2. – 2012. – С. 128-134.*
3. *Деревообробна галузь мовою цифр. [Електронний ресурс] // Деревообробник –2011. – 1 вересня. – Режим доступу до журн.: http://www.derevo.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=202&Itemid=8.*
4. *Державне управління статистики. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.*

Лужна Ольга Валеріївна, магістр 1 курсу,
Свірський Володимир Степанович к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ

Кожна держава прагне мати стабільну економіку, незалежну від непередбачуваних світових коливань фінансових потоків та інших зовнішньоекономічних чинників. Важливе місце у реалізації такого завдання займає фіскальна політика держави.